

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

LINDA MÄKI

Yhteys mielen ja luonnon välillä

KUVATAITEEN TUTKINTO-OHJELMA
2021

Tekijä Mäki, Linda	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä toukokuu 2021
	Sivumäärä 35	Julkaisun kieli suomi
Julkaisun nimi Yhteys mielen ja luonnon välillä		
Tutkinto-ohjelma kuvataiteen koulutusohjelma		
Tiivistelmä Opinnäytetyössä esiteltiin aluksi lyhyesti eri taiteilijoiden sekä tekniikoiden vaikutuksia taiteen tekemiseen sekä lopputyön teokseen. Kuvailtiin muun muassa Bob Rossin välittämän taiteenilön, John William Waterhousen prerafaeliittisen kuvankerronnan sekä maisemamaalauksen tekniikoiden vaikutuksia. Tekstissä pohdittiin myös omaa vuosien varrella muuttunutta luontoyhteyttä ja sen välitöntä vaikutusta taiteen tekemiseen. Samalla käsiteltiin oman taiteen kehitystä elämänpolun varrella. Kuvailtiin vaikeuksien vaikutusta sekä luontoyhteyden saavuttamiseen että taiteen teemojen kehittymiseen. Luonnosta löytyikin turvapaikkoja, joiden maisemiin lopputyökin sijoittuu. Opinnäytetyössä kerrottiin vaikuttavien taiteilijoiden ja elämäntapahtumien lisäksi myös niistä konkreettisista projekteista, jotka toimivat niin sanottuina sysäyksinä kohti lopputyön luontoaiheisia maisemia. Julkisen taiteen tuomat mahdollisuudet ja rakenteelliset seikat kuvailtiin tässä yhteydessä olevan hyvä ratkaisu keskittymishäiriöiselle taiteilijalle. Lopuksi käsitellään myös opinnäytetyön taiteellisen produktion teknisiä ominaisuuksia, kuten käytettyjä maaleja ja muita materiaalivalintoja. Tässä yhteydessä avattiin myös ajatustyötä teosten muotoilun osalta.		
Asiasanat kuvataide, luontoyhteys, maalaustaide, maisemamaalaus, piirustustaide		

Author Mäki, Linda	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2021
	Number of pages 35	Language of publication: Finnish
Title of publication The Connection between Mind and the Nature		
Degree program Degree Programme in Fine Arts		
Abstract In the beginning of this thesis, the effects of different fine artists and methods was briefly introduced. Especially how they affected the final work and in the means of making art. For example, Bob Ross's joy of painting, John William Waterhouse's Pre-Raphaelitic view of depiction, and the effects of different techniques in landscape painting were described. In this text, it was pondered how the changing connection with the Nature has had an immediate effect on creating art. At the same time, effect on the discussed difficulties on both the achievement of the connection with nature and the development of art themes. The idea of a safe haven was found in nature, in which the scenery of final work was located. In addition to influential artists and life events, the theses also discussed the concrete projects that acted as so-called impulses towards the natural landscapes of the final work. Julkisen taiteen tuomat mahdollisuudet ja rakenteelliset seikat kuvailtiin tässä yhteydessä olevan hyvä ratkaisu keskittymishäiriöiselle taiteilijalle. Finally, the technical part of the artistic production of the theses, such as used medium and other material was discussed. In this context. the idea behind the shapes was also introduced.		
<u>Key words</u> art, nature, landscape painting, painting, visual arts		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TYÖSKENTELYYN VAIKUTTANEITA TAITEILJOITA	7
2.1 Bob Ross	7
2.2 Adrian Cox	9
2.3 John William Waterhouse	11
3 TEKNIKOISTA	13
3.1 Maisemamaalaus	13
3.2 Kasvimaailman dokumentointi piirtäen	14
4 LUONTOYHTEYS OMASSA TYÖSKENTELYSÄ	15
4.1 Katse luontoon	15
4.2 Väreistä	16
4.3 Uneksinta	17
4.4 Turvapaikat	19
4.5 Oman hyvinvoinnin vaikutus taiteeseen; vaiheet kronologisesti	19
5 TAITEELLINEN OSUUS OPINNÄYTETYÖSTÄ	25
5.1 Materiaalivalinnat	25
5.2 Ajatuksia matkan varrelta	27
6 PROJEKTIT	28
6.1 Porin Kaupunki/Puistotoimi	28
6.2 Sote-Hotellit Oy, Hoivakoti Hoivatar, Ulvila	30
7 YHTEENVETO JA LOPPUPÄÄTELMÄT	32
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Muutoksella on valtava voima. Valo vetää puoleensa.

Tutkin luontoa taskut täynnä lapsenomaista iloa ja uteliaisuutta, keppejä ja kiviä. On hauskaa jakaa tätä löytämisen riemua, jota luonnossa kulkiessa koen. Talvella, luonnon vehreyden levätessä, herää päässäni oma paratiisi, josta löydän rauhaa ja uusia ilonaiheita. Mielessäni pyörii luonnonmaisemia, jotka toimivat lohduttavina turvapaikkoina hädän keskellä.

Maalaan muistaakseni. Mennyt ja tulevaa, vaikea sanoa kumpaa; aika kulkee sykleissä. Talletan teoksiini näkyjä unista ja unelmista. Dokumentoin maisemia seikkailujeni varrelta. Ihailen vanhoja kuvitettuja kasvioita ja luonto-oppaita.

Minua kiehtoo mielen ja Äitimaan välinen yhteys. Ihmisenä kaipaen takaisin luontoon.

Tässä opinnäytetyössä tutkiskelen luonnon voimaannuttavaa vaikutusta ja omaa luontosuhdettani taiteen näkökulmasta. Avaan omaa polkuani tähän pisteeseen. Taide on ollut minulle aina keino käsitellä omia tuntemuksia. Elämässä on ollut vaikeita hetkiä ja traumaattisten kokemusten siivittämänä olen luonut synkkiä maailmoja helpottaakseni tuskaa. On ollut vaikeaa hallita omaa ajatuksenvirtaa ja pahaa oloa. Opintojen aikana olen löytänyt uusia näkökulmia, saanut apua ja diagnoosin keskittymisvaikeuksiini. Tämän jälkeen taiteentekeminen on muuttunut radikaalisti. Keskittymiskykyäni parani ja kiinnostukseni fyysisen maailman kuvantamiseen kasvoi. Toisaalta villin ajatusvirran luomisvoimasta luopuminen oli raskasta ja haikeaa. Olen sittemmin keskittynyt maalaus- ja piirustustaitojeni kehittämiseen. Kiinnostus etenkin luonnon kuvantamiseen ja tutkimiseen syveni. Luonto on ollut minulle aina tärkeä, mutta vasta nyt olen raivannut sille tilaa myös taiteessani. Luontosuhteeni tiivistyminen on edesauttanut paranemisprosessia.

Kirjallinen opinnäytetyöni koostuu kuudesta eri osasta. Ensimmäisessä osassa esittelen muutamia taiteilijoita, jotka ovat vaikuttaneet uuteen valon kauteen taiteessani. Tämän jälkeen kerron käyttämästäni tekniikoista sekä luontosuhteen vaikutuksesta

omaan taiteeseeni. Lopuksi avaan opinnäytetyön taiteellista produktiota ja käyn läpi kesällä 2020 toteuttamiani projekteja. Viimeisessä luvussa pohdin omaa matkaani tähän pisteeseen, sekä hieman omaa tulevaisuuden suuntaani.

2 TYÖSKENTELYYNI VAIKUTTANEITA TAITEILIJOITA

Esittelen tässä muutamia taiteilijoita, joista olen saanut viime aikoina vaikutteita, ja jotka ovat innostaneet minua tutkimaan omaa luontokokemusta taiteen keinoin.

2.1 Bob Ross

Bob Ross, oikealta nimeltään Robert Norman Ross, eli vuosina 1942–1994. Hän eli lapsuutensa ja nuoruutensa Floridassa. Hän muutti Alaskaan liittyttyään ilmavoimiin 18 vuoden ikäisenä. Ross rakastui Alaskan lumisiin vuoriin, joita maalasi paljon. Ross opetteli palvelusaikana työtaukena alla prima -maalaustekniikkaa. Hän myi taulujaan Alakassa käyneille turisteille. Ross huomasi tienaavansa paremmin tauluillaan kuin ilmavoimissa työskennellessä. Hän erosi palveluksesta ja hakeutui taidemaalari William Alexanderin oppiin. Alexanderilla oli tv-ohjelma *The Magic World of Oil Painting* vuosina 1970-1982. Vuonna 1983 Ross perusti oman tv-ohjelmansa *The Joy of Painting*.

Tv-ohjelmassaan Ross opetti katsojilleen öljyväreillä maisemien maalaamista alla prima -tekniikkaa käyttäen. Ross painotti ohjelmassaan sitä, ettei ole virheitä, vaan ne ovat iloisia vahinkoja (happy accidents). Rossilla oli useita omia hauskoja letkautuksia, joita toisti ohjelmassaan. Hänen äänensävynsä oli hyvin lempeä ja kannustava, mikä johtunee lupauksesta olla enää huutamatta ilmavoimista eroamisen jälkeen. Moni kokee Rossin olleen persoonana vangitseva ja rauhoittava. Suurin osa ohjelman katsojista seurasi ohjelmaa kuullakseen Bob Rossin äänen ja nähdäkseen maiseman muodostuvan kuin itsestään. Rossia on pidetty epävirallisesti myös elämänasenteen opettajana. Hän toi toivoa monen ihmisen elämään.

Ross on saanut paljon kritiikkiä taidemaailmalta. Hän kuitenkin toimi pääosin maalausopettajana eikä itse mieltänyt taidettaan kuvataiteeksi tai itseään kuvataiteilijaksi. Hän ei halunnut teoksiaan näytille museoihin tai gallerioihin, ja ohjelmassaan käyttämät maisemataulut hän lahjoitti tv-asemalle. Hän ei maalannut osoittaakseen kuinka hyvä taidemaalari hän oli. Hän maalasi osoittaakseen kuinka hyvä maalari kuka vain voi olla. Ross uskoi, että kaikissa meissä asuu sisäinen taiteilija ja harjoittelun avulla

sen saa kukoistamaan. Hän toivoi mahdollisimman monen löytävän maalaamisen ilon. Kaikilla on oikeus luoda ja toteuttaa itseään, ja tähän kannustaminen lämmittää sydäntäni. Rossin kuolemasta on jo kolmekymmentä vuotta ja ihmiset ympäri maailmaa yhä katsovat *The Joy of Painting* -sarjaa ja fanittavat Bob Rossia. (Spradlin, 2011)

Koen yhtäläisyyttä tälle draamankaarelle; herkkä ihminen joutuu kovettamaan itsensä sopeutuakseen ympäristöönsä, kadottaa itsensä, mutta lopulta löytää ja hyväksyy herkkyytensä uudelleen. Tästä herkkyyden löytämisestä syntyy jotain uutta ja hedelmällistä. Yhtenevää on myös maisemien maalaaminen oman vision avulla. Näin syntyy mielekäs maisema, joka tuottaa itselle iloa. Vaikka maalaan itse eri maaleilla ja käytän eri tekniikkaa kuin Ross on hänen ohjelmansa ollut äärimmäisen inspiroiva. Uudelleen striimatut ja Youtubesta löytyvät *The Joy of Painting* -jaksot ovat kannustaneet minua luottamaan omaan visioon ja maalaamaan juuri sitä, mikä itsestä tuntuu mielekkäältä. Olen uskaltanut antaa virheille tilaa ja merkityksen teoksissa. Jokainen tarvitsisi oman päänsä sisään lempeän Bob Rossin äänen selostamaan taiteiluja ja muita tekemisiä.

Ross, B. (1994) *The Joy of Painting*, (Season 31 Episode 13)

2.2 Adrian Cox

Yhdysvaltalainen taidemaalari Adrian Cox, s. 1988, asuu ja työskentelee tällä hetkellä Los Angelesissa, Kaliforniassa. Hänellä on koulutuksena pohjalla kuvataiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot. Tutustuin taiteilijan teoksiin jo keväällä 2017. Tällöin en perehtynyt sen tarkemmin taiteilijan pohdintoihin tai näkemyksiin maalauksistaan. Siitä huolimatta teokset sykehdyttivät esteettisellä paratiisimaisuudellaan, taidokkaalla värienkäytöllä ja mystisellä tunnelmallaan. Cox hyödyntää teoksissaan komplementtivärien tarjoamaa rikkautta ja valon tuntua.

Näen ihmismäisiä solu- ja valohahmoja osana luontoa, tutkimassa omaa olemassaoloaan. Kun myöhemmin otin tarkemmin selvää Coxin ajatusmaailmasta, koin samaistumista hänen luomaan maailmaan. Jokainen Coxin maalauksista kertoo tarinaa. Hän itse kertoo luoneensa oman mytologisen maailman filosofisten pohdintojensa pohjalta. Teoksissa esiintyy ihmisen kaltaisia hahmoja ja aaveita rajamailta luontomaisemissa. Rajaolennot elävät rajamaan kanssa symbioosissa. Tämä rajamaan valtakunta on rinnakkainen, meidän todellisuuteemme yhteydessä oleva, vääntynyt heijastuma ihmisen olemassaolosta myyttisessä ajassa. Taiteilijan luoma mytologinen maailma heijastelee tämän päivän ihmiseen. Cox pyrkii herättämään perustavanlaatuisia kysymyksiä ihmisen olemassaolosta; mitä olemme, mistä tulemme ja minne olemme menossa. Tärkeänä aspektina, hän korostaa empatiaa määrittelemätöntä muunlaisuutta kohtaan.

Adrian Coxin maalaukset ovat hyvin yksityiskohtaisia ja taidokkaita luontokuvauksia. Värimaailma on hyvin kylläinen, toisenlainen mitä meidän tuntema luontomme. Ihailen hänen kärsivällistä tapaansa maalata teokset kerros kerrokselta luoden hohtavan eläviä väripintoja. Taiteilija kertoo oppineensa akateemisen taiteen taitoja kandidaatin tutkinnossaan, vaikkakin on paljolti joutunut itse oppimaan kantapään kautta, mikä toimii ja mikä ei.

Olemisen mysteerit ovat kiinnostaneet minua lapsesta lähtien. Olen tutkimusmatkailijana planeetta Telluksella. Koen yhteneväisyyksiä Adrian Coxin taiteen kanssa, vaikka olenkin vasta hapuilemassa omien maailmojen syövereihin. Taiteellisessa opinnäytetyössäni olen avannut oman uuden väylän turvapaikkoihini. Ne ovat vielä suhteellisen jäsentymättömiä ja raakaversioita paratiisimaisemista, mutta näen niiden kehittyvän ja

kypsyvän lähitulevaisuudessa. Haastattelussa Luke Barrettin kanssa vuonna 2017 Cox kertoi, miten hänen Rajamaailmansa oli vasta alkutekijöissä maisterin tutkintonsa aikana. (Adrian Cox, n.d.), (Barrett, 2017)

Cox, A. (2016) *Veiled Healer Lamenting the Summer*

2.3 John William Waterhouse

J. W. Waterhouse syntyi Roomassa v. 1847. Hänen molemmat vanhempansa olivat maalareita. Waterhouse eli osan lapsuudestaan Italiassa ja osan Englannissa. Hän aloitti akateemiset taideopintonsa Englannin kuninkaallisessa taideakatemiassa (Royal Academy of Arts/RA) vuonna 1871. Hänen teostensa aiheet uran alkuvaiheilla olivat klassisia, mutta myöhemmin Waterhouse lähestyi prerafaeliittien kuvankerrontaa.

Prerafaeliitit (eng. Pre-Raphaelite Brotherhood) olivat 1800-luvulla vaikuttanut ryhmä englantilaisia taidemaalareita, kuvanveistäjiä, runoilijoita ja kriitikoita. Nimi viittaa renessanssin ajan taidemaalari ja arkkitehti Rafaelia edeltävään taiteeseen, jota prerafaeliitit ihailivat. Erityisesti 1400-luvun italialainen taide on innoittanut tätä taiteilijaryhmää. He kapinoivat sen ajan akateemisen taiteen hengettömyyttä ja kaavamaisuutta vastaan, sekä taistelivat taiteilijan yksilöllisyyden ja omaperäisen kuvatuokinnan puolesta. (Britannica, 2012)

1880-luvulla Waterhouse tutki englantilaista ja italialaista maaseutua piirtäen ja maalaten. Tämä vaikutti vahvasti etenkin hänen maisemiinsa myöhemmissä maalauksissa. Hän hallitsi muotokuvamaalauksen jalon taidon ja 1890-luvulla Waterhouse maalasi kreikkalaisen mytologian naishahmoja. Hänelle myönnettiin vuonna 1895 täysi Englannin kuninkaallisen akatemian jäsenyys. 1900-luvulla Waterhouse maalasi kirjallisuudesta inspiroituneena sarjan, jossa esiintyi naishahmoja ja kukkia. (Art Renewal Center, 2021)

Tutustuin John William Waterhousen tuotantoon vasta vuosien 2019–2020 vaihteessa. Tällöin kävin Petri Rummukaisen ja Hannele Rosenbröjerin vetämiä kursseja, joissa tutustuin perinteisiin maalaustekniikoihin. Kopioin yhdellä kursseista John William Waterhousen *The Soul of the Rose* -maalauksen, johon olin ihastunut. Maalauksessa etualalla on heleäkasvoinen, punatukkainen naisfiguuri nuuhkimassa tai suutelemassa ruusua lähellä kasvojaan. Teos auttoi minua hyväksymään ja löytämään uudelleen oman herkkyyteni. Ennen omaa kipuiluaikaa olin rakastunut ruusuihin, kaikkeen hempeään ja vaaleanpunaiseen.

Ihailen Waterhousen tapaa luoda ihmisfiguureille puhuttelevia, mutta tilaa antavia ja ilmavia maisemia. Hänen tuotantonsa avulla olen voinut siirtyä historiassa keskiajalle, haaveillen sen ajan elämästä metsän keskellä. Metsän, jonka on annettu rauhassa elää omaa mystistä elämäänsä. Ihmisen alistuessa sen armoille, eikä toisin päin.

Waterhouse, J. W. (1908) *The Soul of the Rose*

3 TEKNIKOISTA

Käsittelen seuraavaksi kahta hyväksi havaittua tekniikkaa, joita olen viime aikoina itse käyttänyt. En pidä itseäni vielä erityisen taitavana maisemamaalarina tai ylipäätään havaintoon perustuvien tekniikkojen taitajana. Olen vasta vuoden 2020 aikana paneutunut päämäärätietoisemmin ympäristön kuvantamiseen ja opittavaa on vielä paljon. Luonnon kuvaaminen kuitenkin kiinnostaa yhä enemmän ja siksi koen nyt oleelliseksi avata tekniikkaa, jota tällä hetkellä käytän.

3.1 Maisemamaalaus

Luonnollista tai luonnosta löydettävää maisemaa työstäessä koen tärkeäksi luonnostella vähintäänkin maiseman pääpiirteet paikan päällä. Tässä kohtaa päätän, miten rajaan maiseman maalaukseen. Luonnostelen maiseman mieluiten punaisella ja sinisellä värikynällä, jolloin valon ja varjon erot, toisin sanoen valöörikontrastin, saa parhaiten näkyviin. Jos itse maalausta ei voi maalata maiseman luona, teen vielä toisen luonnoksen värikynällä tai vesiväreillä. Tästä luonnoksesta ilmenee värien vaihtelu ja niiden sijainti luonnossa. Lopuksi valokuvaan maiseman yli- ja alivalotettuna, mikä paljastaa kameran havaitsemat syvimmat varjokohdat ja huippuvalokohdat. Otan myös valokuvia, josta voin halutessani tarkistaa pienempiä yksityiskohtia maalausta varten. Pyrin kuitenkin käyttämään valokuvaa mahdollisimman vähän apuna maalaamisessa, sillä se helposti latistaa maalattavaa maisemaa.

Oli se sitten paikan päällä maiseman luona tai muualla, aloitan maalaukseni piirtämällä horisonttiviivan. Materiaali määrittää, miten maisema kannattaa rakentaa. Vesiväreillä maalatessa on yleensä lähdettävä liikkeelle vaaleista ja vaihe vaiheelta siirrytään tummempiin sävyihin. Akryyleilla maalatessa tällä järjestyksellä ei ole niinkään väliä, sillä päälle maalaaminen on suhteellisen helppoa. Itse yleensä aloitan valkoisella, umbralla, lämpimällä punaisella ja ultramariinilla hahmottelemaan maiseman pääpiirteitä ja valöörikontrastia. Tässä vaiheessa käytän apuna punasiniä, valon ja varjon suhteita määrittävää luonnosta. Seuraavassa vaiheessa lisään maalaukseen muodostuneen rakenteen päälle värejä, käyttäen apuna toista piirtämäni luonnosta. Värien lisäämisen

jälkeen useimmiten maalaan huippuvalot ja tummimmat varjot. Mahdollisesti maalaan maisemaan myös lisää yksityiskohtia ja pintastruktuureja.

Akryylimaalit mahdollistavat erilaisia variaatioita ja kokeiluja työvaiheista. Olen menneisyydessäni tottunut maalaamaan akryyleilla tummia kosmosaiheita, enkä tähän verrattuna ole vasta kuin pintaa raapaissut luonnon maisemien parissa. Odotan innolla tämän kesän tuomia mahdollisuuksia maisemien parissa.

3.2 Kasvimaailman dokumentointi piirtäen

Kävin Kankaanpään taidekoulussa dokumentaarisen piirtämisen kurssin, mikä inspiroi itseä tallentamaan ympäristöstä löytyviä asioita. Kiinnostuin ideasta tehdä dokumentaatiota kasvimaailmasta kynän ja paperin avulla. On kuin lähtisi Muumien Hemulina tutkimusmatkalle luontoon. Mircea Eliade kuvaa kirjassaan ikuisen paluun myyttiä. Sen ideana on esimerkiksi se, että ympäristön dokumentointi piirtäen tai maalaten palaa aikaan, jolloin esi-isämme maalasivat kallioihin elämänsä keskiössä olevia asioita. Palataan siis aikaan, jolloin piirtämistä tai maalaamista harjoitettiin ensimmäistä kertaa. Tämä siten liittyy nykypäivän piirtäjän tai maalarin myös muinaiseen aikaan. (Eliade, 1949) Itse koen palaavani aikaan ennen kameraa, kun piirtäminen tai maalaaminen oli ainoa tapa kuvantaa mm. ympäristöä. Kynä ja paperi toimivat kameranani.

Olen hiljakseen aloitellut kuvittamaan omaa henkilökohtaista luontokuvastoa, johon keräilen pikkuhiljaa elämäni varrella piirroksiani muun muassa kasveista ja sienistä. Käytän piirtäessä eri kovuisia lyijykyniä, tussia tai värikyniä. Mielenkiintoista on ollut kokeilla piirtää kasvitutkielmia kolmella erivärisellä värikynällä. Käytin kokeilussa sitruunankeltaista, lämmintä punaista ja preussinsinistä Prismacolorin puuvärikynää. Tutkimieni kasvien vihreästä tuli tällä tekniikalla elävämpi. Voi olla, että tulevaisuudessa tulen käyttämään enemmän maalaamista luontokuvastoni ja muun dokumentoinnin keinona.

4 LUONTOYHTEYS OMASSA TYÖSKENTELYSSÄ

Kävelen metsässä. Jalkojeni alla rapisee kuivia lehtiä, oksia, hiekkaa, jäkälää. Ilmassa on eloa. Ilma on puhdasta, tuoksuu elävältä. Aurinko lämmittää poskia. Lämpö tuntuu uudistavalta. Lehtien havina hivelee korviani. Istahdan sammalmättäälle. Vierelleni ilmestyy punarinta ja katseemme kohtaavat. Jotain kolahtaa sisälläni, olemme molemmat olemassa, elossa ja kokemassa, mutta hiljaisuudessa omissa kuplissamme. Koen saaneeni yhteyden luontoon ja sen olentoihin; perspektiiviä omaan paikkaani maailmassa, pienenä olentona muiden joukossa.

4.1 Katse luontoon

Suhde luontoon on suhde itseen, henkilökohtainen luontokokemus. Tuntuu oudolta eritellä luontokokemusta kaikesta muusta kokemuksesta. Olemme osa luontoa, joten tavallansa kaikki koettu liittyy luontoon. Koen vieraaksi ajatuksen, että ihminen kokee kuuluvansa betoniympäristöön. Ihmisaivot eivät ole juurikaan muuttuneet 10 000 vuoteen, mutta elinympäristömme ja elintapamme ovat taas muuttuneet radikaalisti. Suurin muutos on tapahtunut teollistumisen ja digitalisoitumisen myötä, jolloin olemme jääneet istumaan kaupunkiin. (Hansen, 2016, s. 220–221)

Oma yhteys luontoon ja itseen on tiivistynyt entisestään viime aikoina. Kankaanpään taidekoulun syrjäinen sijainti on mahdollistanut seikkailut metsässä aina kun siltä tuntuu. Jos jotain olen tässä koulussa oppinut, niin ainakin itsenäisesti seuraamaan omaa polkua, sekä henkistä että ammatillistakin. Opin syventämään omaa luontaista yhteyttä luontoon, en kuitenkaan aluksi nähnyt tarvetta kuvata sitä taiteessani. Sen sijaan teosaiheet kumpusivat ahdistuksesta ja maailmantuskasta. Käynnit psykologilla ja terveyskeskukselle vievä metsäpolku yhdisti vahvasti luonnon mukaan paranemisprosessiin. Terapiakäyntien jälkeen jäin usein metsään miettimään ja ihmettelemään elämää yleensä. Mieleni pääsi harhailemaan metsässä. Ymmärsin, että Äitimaa lohduttaa aina. Metsä vastaa, kun sinne huudetaan. Traumaattisten kokemusten terapiakäsittelyn ja keskittymishäiriön lääkityksen ohessa katosi tarve purkaa omia, itsestä ja ympäröivästä maailmasta kumpuavia kielteisiä tuntemuksia taiteen keinoin. Samalla heräsi

tarve tuoda esiin sitä olotilaa, jota luonnon ääressä olen tuntenut; iloa, rauhaa, hyväksymisen tunnetta, yhteenkuuluvuutta ja lohtua. Mielenkiintoni keskittyi ympäristön tutkimiseen.

Eliaden mukaan aika jakautuu pyhään ikuiseen aikaan, ja profaaniin, historialliseen tai arkiseen aikaan. Luonnossa kulkiessa ajanjuoksu muuttuu ajattomaksi palaten entisaikoihin. Läsä on samaan aikaan nykyhetki, sekä esi-isien aika. Luonnossa aika kerrostuu. Se tekee luonnossa kulkemisesta entistä terapeutisempaa, suhteuttaen omat ongelmat entisaikojen ongelmiin ja ratkaisuihin. Omat ongelmat helpottuvat ja pienenevät. Tunnen luonnossa olevani kytköksissä esi-isiin ja luonnon väkeen. Näen, että luonto toimii vastavuoroisuuden kautta. Velka luonnolle on oltava tasan, jotta kestävä kehitys toteutuu. Äitimaa antaa, eliömuoto ottaa. Eliömuoto antaa, Äitimaa ottaa. Tällaista luonnon verokiertoa pitää ylläpitää ja suojella. Ihminen on lähinnä ottanut luonnolta ja kadottanut yhteytensä pyhään ja omaan alkuunsa. (Eliade, 1949)

Tällä hetkellä luonnossa kiehtoo erityisesti kasvi- ja sienimaailma. Kukat tuovat paljon iloa seikkailupolkujen varrella. Puut tuovat turvaa ja lohtua, pensaat antavat suojaa ja piilopaikkoja. Lohduttavaa, että kaikella on merkityksensä luonnon mahtavassa kiertokulussa.

4.2 Väreistä

Värit ovat valon eri taajuuksia. Jokaisella auringonvalossa näkyvällä värillä on oma aallonpituus. Punainen on valontaajuuksista pitkäaaltoisin. Pitkäaaltoisimmat valontaajuudet ovat usein linkitetty materiaan. Lyhytaaltoiset, kuten violetti ja sininen, ovat puolestaan mielletty yhtyvän henkisiin piirteisiin. Rihlama kuvailee kirjassaan, että punaista ja oranssia voitaisiin aallonpituuden perusteella myrskyaaltoina, ja violetin ja sinisen aallonpituutta rauhallisena pintaväreilynä. Antiikin aikana punainen rinnastettiin tuleen ja vihreä maahan. (Rihlama, 1990, s. 121, s. 160, s.37)

Rihlama myös kertoo vihreän värin muun muassa palauttavan shokkitiloista, väsymyksestä, sairauksista ja negatiivisista kokemuksista kärsineen normaalitilaa kohti, ja

näin ollen se on terapeuttisessa mielessä tasapainaisuuden symboli. Se kuvastaa kasvua ja uuden alkua. Martti Huttunen taas kertoo ihmisen kantavan perimässään lajihistorialliselta alkuajalta muiston vihreän värin rauhoittavasta vaikutuksesta. Vihreä kasvillisuus on tuonut turvaa ja suojaa yön vaaroilta. (Rihlama, 1990, s.73) (Huttunen, 2004, s.125)

Purppurasävyjä ei esiinny päivänvalon kirjossa. Punaisen ja violetin valon kohdatessa ihmissilmän samanaikaisesti, havaitaan tällöin purppuraa. Lieneekö tämä yksi syistä, miksi rakastuin väriin ennen luontoon suuntautumista. (Rihlama, 1990, s.121)

Olen paljon pohtinut värimaailmaa. Mikä siinä on, että tietyssä elämäntilanteessa tietty väri korostuu, ja toisessa taas sen merkitys katoaa täysin, kun tilalle tulee joku toinen väri? Omaa elämää seuratta olen huomannut, miten kausittaisesti hiusten väri korostaa sen ajan tunnelmaa ja mielentilaa. Sininen, neon vihreä, tumman vihreä ja violetti, purppura ja ruosteepunainen. Samat värit ovat toistuneet teoksissani. Koen, että tietyillä väreillä on tietynlainen taajuus, jolla ne toistavat mielentilaa. Tällä hetkellä (kevät 2021) koen vahvaa yhteyttä ruosteepunaiseen ja sen eri vivahteisiin. Minulla on tarve nähdä ympärilläni vihreää tunteakseni itseni eläväksi ja elävän tässä hetkessä. Siksi kesä on elämän parasta aikaa ja talvella taas uppoudun turvapaikkoihini.

4.3 Uneksinta

Olen aina ollut haaveilija. Väsyn keskittymistä vaativissa tehtävissä ja jään helposti jumittamaan. Mielessäni vaeltelen maailmojen välillä. Löydän kaaoksesta poimittuja tiedon murusia, joista matkani jatkuu seuraaviin. On kovin luonnollista liikkua ajatusten laineilla, vailla päämäärää.

Välillä on vaikea sanoa, muisteleeko mennyttä vai tulevaa. Joskus tuntuu siltä, kuin olisi pyörähtänyt silmukan omassa henkilökohtaisessa historiassa. Kuin olisi menneisytydessään nähnyt näyn tulevasta ja päätynyt myöhemmin tämän näyn mukaiseen tilaan. Esimerkiksi alakouluikäisenä muistan katselleeni kauppakeskuksen alakertaan.

Näin silloin nuoren naisen, jolla oli kirkuvan vihreä takkukampaus. Myöhemmin ollessani tämän nuoren naisen ikäinen, samantapainen kampaus päässäni, kävelin samaa kauppakeskuksen käytävää pitkin. Katsoin ylös ja näin pienen tytön katsomassa minua. Tämänlaiset kokemukset saavat minut kyseenalaistamaan ajan lineaarisen rakenteen. Näen ajan pikemminkin silmukoina, linkittyneenä toistemme elämiin ja muistoihin.

Unien absurdissa miljöössä vastaan voi tulla mitä tahansa. Päivätajunnassa voi olla vaikea sanoittaa tai edes kuvien avulla selittää, mitä unessa tapahtui. Tunnen olevani etuoikeutettu saadessani kokea unien valtavan kirjon erilaisia tapahtumia ja näkyjä.

Tässä opinnäytetyössä olennaisia ovat olleet paikat, jotka muistuttavat todellisuutta päivätajunnassa. Paikkojen ulkonäkö vaihtelee, mutta ne sijoittuvat tyypillisimmin johonkin kohtaan omassa päänsisäisessä kartastossa. Kaikki paikat, joissa on ikinäkään vieraillut fyysisesti päivätajunnassa, piirtävät kartan alitajuntaani. Tietyistä paikoista kumpuaa tietynlainen tunnelma. Välillä on vaikea sanoa kumpi tuli ensin, tunnelman aiheuttama uni, vai päivätodellisuudessa tiettyyn paikkaan liitetty epämääräinen tunne.

Pidän unipäiväkirjaa ja luonnostelen unien maisemia. Jotkut kuvat jäävät muistiin pysyvästi muistelemattakin, jos vain unen tunnejälki on tarpeeksi vahva. Muissa tapauksissa unia pitää heti herättyään (tai unen rajamailla) muistella, jotta ne eivät unohdu. Olen myös huomannut, että mitä useammin unia kirjaa ylös, sitä varmemmin niitä muistaa. Toisaalta päivän aikana saa myös vahvistuksia unimaailman näyistä, vaikkei niitä heti aamulla muistaisikaan. Yleensä aamu-unista saa parasta materiaalia työskentelyä varten.

Viime aikoina olen yhä enemmän nähnyt valvetodellisuuttakin tarkempia unia tai unia, jotka ovat sekoittuneet valvetodellisuuteen. Tuntuu kuin olisi löytänyt uuden tavan uneksia. Keinon kokeilla eri todellisuuksia. Unet ovat valtavan mielenkiintoinen oma henkilökohtainen kuvakirjasto, josta silloin tällöin voin löytää mielen muovaamia luontomaisemia. Minua kiehtoo tämä yhteyskohta mielen ja luonnon luomusten välillä.

4.4 Turvapaikat

Etsin jatkuvasti keinoja ja ratkaisuja selviytyä oman arjen kanssa paremmin, mikä toki heijastelee myös teoksiini. Turvapaikoissani ympäristö on rauhallinen ja vähä-ärsykeinen, mutta seikkailuun kutsuva. Luonnossa kulkeminen, liikkuminen ylipäättään, on aivojen ihanteellisen toiminnan kannalta oleellista. (Hansen, 2016)

Turvapaikkani ovat yhdistelmiä erilaisia aineksia. Niissä sekoittuvat todelliset maisemat, tunnelmat ja muistot, sekä unikuvat, näyt ja haaveet. Kyseiset paikat ovat tähän mennessä aina liittyneet kesään, sillä elämä tuntuu silloin ihanteelliselta kaiken valon, vehreyden ja lämmön ympäröimänä.

Mieleni lepää luonnossa. Koskaan en saa olla niin rauhassa kuin luonnon keskellä saan. Mutta tätäkin syvempää rauhaa pääsen tutkimaan mieleni sisällä olevissa turvapaikoissa. Näitä turvapaikkoja on ripoteltu mieleeni sitä mukaa kun kriisejä on puhjennut. Ne ovat toimineet tukikohtana tai ankkurina omaan syvempään todellisuuteen, itseän. Ne ovat tarjonneet hengähdyshetkiä ja lohtua, itsereflektiota ja turvaa. Turvapaikassani ei ole mitään hätää. Kaikki on hyvin. Tuon unikuvat todeksi fyysiseen maailmaan maalaamalla näitä turvapaikkoja. Samalla haastan itseni syventymään paikkaan entisestään. Mikä tekee tästä niin hyvän paikan olla?

4.5 Oman hyvinvoinnin vaikutus taiteeseen; vaiheet kronologisesti

Tässä osiossa kuvailen lyhyesti vuosi vuodelta oman taiteellisen työskentelyn vaiheita ja aiheita. Avaan oman hyvinvoinnin muutoksia, jotka ovat olleet suorassa yhteydessä luovaan työskentelyyni. Miten taide on auttanut itseä jaksamaan. Toisaalta sen avulla olen myös kyennyt torjumaan tarvitsemani avun. Kerron luonnon merkityksen muuttumisesta, joka on omalla tavallansa kulkenut rinnan minäkuvan kanssa. Lopuksi pohdin näiden vaiheiden merkitystä luomisprosessiini ja luonnon merkitystä omassa elämässä. Tekstiä kirjoittaessa käytin hyödyksi omalle taiteelle tarkoitetun Instagram-profiilin syötettä, josta vaiheet tulevat kuvien kautta hyvin esille.

2012: Teemana hempeys, unelmat, vaaleanpunainen ja viattomuus

2013: Raakoja aiheita alkaa ilmaantua. Keskityn lähinnä soturihahmojen piirtämiseen. Aiheet ovat yleensä mielikuvituksellisia tai mytologisia. Maapallon ulkopuoliset sivilisaatiot kiinnostavat myös.

2014: Pohdintoja Maapallon tilasta ja sen asettumisesta maailmankaikkeuteen. Ensimmäisiä avaruussaiheisia maalauksia ja piirroksia. Tutustuin H. R. Gigerin apokalyptiseen tuotantoon, joka liikutti syvästi. Ahdistuksesta kumpuavia teoksia vasta muutama.

2015: Enemmän avaruusolentoja kuvaavia luonnoksia ja piirroksia. Avaruus näyttäytyy äärettömien mahdollisuuksien valtakuntana. Koen tämän maailman tylsänä, joten keskityn haaveilemaan toisista maailmoista. Teoksissa esiintyy usein tuli -elementti tai taivaankappaleita. Tuntemuksien muotoisia piirroksia. Mystinen värimaailma vaihteli indigonsinisestä turkoosiin ja tulen eri vivahteista purppuraan. Vereen yhteydessä olevia teoksia.

2016: Teokset keskittyivät enemmän omien tunteiden ja ajatusten purkamiseen kuin esteettisten hahmojen kehittelyyn. Loin mitä tunsin. Maailmantuska syveni. Luonnossa koin unenomaisia hetkiä, joita en osannut vielä liittää teoksiini.

2017: Ensimmäinen turvapaikka selkeytyy mieleeni, ja teen siitä taulun. Huomaan, etten päässyt lähellekään sitä, mitä mielessäni näin.

Iho-ongelmat haittaavat elämää merkittävästi, mikä aiheuttaa jokapäiväistä, oman kehon kyseenalaistavaa kärsimystä. Patoutunutta vihaa alkaa purkautua. Oma keho tuntuu vain lihasäkiltä, taakkana sielulle. Fyysinen maailma on etova; koen vain metafyyssisen tärkeänä ja todellisena. Syvä kaipuu pois/jonnekin. Ahdistuksesta, vihasta ja muista kielteisistä tunteista purkautuvia teoksia. Tunnen vetoa purppuraan. Kärsimyksen kuvaaminen tuntuu luontevalta. Rumuus ei ole rumaa, vaan jotain, mikä tuntuu ihmiselliseltä ja lihalliselta. Haaveilen omasta verisestä kohtalosta ja ruumiista irtautumisesta. Pääsystä toiseen maailmaan. Viha on muuntautunut kärsimykseksi ja

itseinhoksi. Teokset viittaavat lähestulkoon pelkästään kärsimykseen, maailmantuskaan ja haluun irrottautua tästä maailmasta tai todellisuudesta.

Psykedeelinen kokemus lähensi minua mystisellä tavalla luonnon kanssa. Koin kuuluvani luontoon ja olevan osa sitä. Näen Äitimaan uudessa valossa.

Perehdyin näinä aikoina mitä sairaimpiin salaliittoteorioihin, mikä sai minut kyseenalaistamaan mahdollisuuden ihmisen hyvyteen tai valoisaan tulevaisuuteen. Ihmisen pahuus järkyttää. Koen ihmislajin olevan vain haitaksi. Syntyy tarve tuoda esille maailman epäkohtia taiteen keinoin. Oma viattomuus on kadonnut. Näen Maapallon pelastamiselle vain yhden suunnan: ihmisen sukupuutto. En koe oloani kotoisaksi Maapallolla, enkä kykene hyväksymään kuuluvani tuhoisan ihmislajin joukkoon. Eristäydyn kotelooni. Ainoa selviytymiskeinoni on kynä ja paperi. Näen, miten ihminen tekee koko eliökunnan elämästä helvettiä. Taakkani on liian raskas yhdelle pienelle ihmiselle. Muserrun.

2018: Muut ulottuvuudet alkavat yhä enemmän kiinnostaa. Kehoni on lihakasa, jonka vankina sieluni elää. Repeytynyt liha ja veri esiintyy teoksissani usein. Piirtelin aina kun mahdollista. Kuvien kautta oli helpompi käsitellä asioita sisälläni. Piirrookset usein ajatuksen virtaa, tunnetiloja, asioiden yhdistelyä. Tämän todellisuuden kyseenalaistaminen varmemmin läsnä. Näen ihmisen olevan silmittömän pahuuden kahleissa. Ajatusten luonnostelu toimi selviytymiskeinona. Tunsin itseni voimattomaksi, kun en kyennyt muuttamaan maailman tilaa tai helpottamaan muiden ihmisten kärsimystä. Musta, purppura ja tumma, syvä sininen raskaina vallitsevina väreinä veren lisäksi. Maalaan voimakkaimpia näkyjä unista. Kaunis on rumaa ja ruma on kaunista.

Pohdin paljon kuolemaa ja ihmisen yhteyttä maailmankaikkeuteen. Luonnon mystisyys ja maagisuus alkaa kiinnostaa enemmän. Äitimaa antaa ja ottaa, ottaa ja antaa. Näen kuoleman hyvin luonnollisena osana elämää ja luontoa. Ymmärrän olevani samaa tomua kaiken muun olevan kanssa. Näen loogisena palata takaisin kiertoon ja syntyä uudelleen. Löydän uuspakanallisuudesta ja luontouskonnoista yhteneväisyyksiä omaan ajatusmaailmaan ja maailmankuvaan.

Maisemamaalaus-kurssin kautta maailma hahmottuu eri tavalla; väreinä, muotoina, vivahteina. Luonnossa liikkuminen on yhtä seikkailua ja aina näkee ja oppii jotain uutta. Maisemien ja taustojen maalaaminen on ollut puuduttavaa, mutta tämän jälkeen kiinnostukseni luonnon kuvaamiseen kasvaa. Jani-Petteri Olkkosen pitämällä Tajunta ja taide -kurssilla kuvannamme omaa kosmologiaamme. Mieleni alkaa pikkuhiljaa hapuilla takaisin maan pinnalle.

2019: Piirustuksissani esiintyy enemmän luontoaiheita. Olen kiinnostunut siitä, miten luonto ja ihminen on ennen sähköä ollut läheisemmässä yhteydessä ja minkälainen voima pitää tätä maailmankaikkeuden koodia tai järjestystä kasassa. Luonto näyttäytyy maagisena kokonaisuutena, jonka haluan tuntea paremmin. Taide ja tajunta -kurssin anti toi vähitellen helpotusta maailmantuskailuun. Kaipuu muualle hälvenee.

Elämän varrelta kerääntyneet kivuliaat kokemukset kasaantuvat ja kaatavat kupin nurin. Tuska on liian voimakas purettavaksi paperille. En kykene enää visualisoimaan tuskaani, se on liian henkilökohtaista. Huomaan maailmantuskani peittäneen omat ongelmani. Toisin sanoen omat ongelmat ovat aina näyttäytyneet pieninä ja turhina verrattuna maailman epäkohtiin ja vääryyteen. Olen siirtänyt ulkopuolisen avun syrjään, sillä ajattelin vain taiteen olevan ainoa ja oikea terapiamuoto. Avunsaannin pitkittymisen syvensi ongelmia, vaivuin lähemmäs pohjaa. Kävelin itseni yli. Rajojani rikotaan itseni ja muiden toimesta. Luontoni on pirstaloitunut. Henkisen kivun kohottua sietämättömäksi on pakko hakeutua avun piiriin.

Samoihin aikoihin sain ADD-diagnoosin, mikä auttoi ymmärtämään toimintaani paremmin ja olemaan itselle armollisempi. En enää ollutkaan vain laiska haaveileva vitkuttelija, vaan toiminnalleni löytyi oikea syy. Toistuvien epäonnistumisien ja saamattomuuden pohjalla oli koko ajan ollut diagnosoimaton keskittymishäiriö. Häpeä ja syyllisyyden tunne hiipui, kun ymmärsin miksi toimin näin. ADD-lääkityksen avulla kykenin selvittämään kaaokseen ajautunutta elämäni. Lääkitys vähensi omaa ajatus-tulvaa, mikä vaikutti myös luomistarpeeseen. Ennen kuohuva koski olikin nyt hiljalleen tasaisesti ja suoraan lipuva joki. Kivuliaat, kärsimyksestä kumpuavat aiheet olivat kadonneet terapiakäyntien myötä. Tuntemusten purku tapahtui nyt keskustellen, sanoin, eikä minulle jäänyt aihetta luonnostella ajatuksiani paperille. Tuntui, kuin olisin menettänyt taitoni luoda. Lopetin piirtämisen ja maalaamisen, koska sille ei enää ollut

pakottavaa tarvetta. Sen sijaan metsästä oli muodostunut taiteellisen työskentelyni taipainen lohduttava pohdiskelupaikka.

Keskityin sekä sisäisen että ulkoisen kaaokseni järjestämiseen. Kykenin lääkkeiden avulla näkemään arkeni eri silmin ja keskittymään yhteen asiaan kerrallaan. Huomasin olevani kiinnostunut rakenteellisista seikoista. Kaaos ahdisti minua ja halusin sille lopun. Kaaoksen purusta muuntautui uusi teema luomiselle. Koska en voinut heittää kaikkea roinaa roskeen, tein niistä taidetta. Kasasin nurkkiin kerääntyneen romun ja rosken räikeiksi, värikylläisiksi tauluiksi sen enempää ajattelematta. Tämä tuotti lapsenomaista kihisevää iloa, kun antoi itselle luvan sutata ja lätkiä roskia, liimaa ja satunnaisia esineitä minne sattuu. Tämä oli tapani rituaalisesti järjestää ulkoinen ja sisäinen kaaos pois minusta. Hyödynsin kaiken valmiiksi tarjolla olevan materiaalin, pyrkien helpottamaan Äitimaan taakkaa ja vähentämään valtavaa jätetulvaa, edes vähän.

2020: Samalla tekniikalla tein tutkielmia neljästä peruselementistä; tulesta, maasta, ilmasta ja vedestä. Kaiken kokemani pohjalta mietin, mitä nämä elementit ovat joutuneet näkemään ja kokemaan ihmishistorian aikana, ja mitä löytämiäni esineitä voisi sijoittaa kunkin elementin kategoriaan. Järjesteleminen tuntui luontevalta lääkkeiden kanssa. Olin tyhjä ja avoin kaikelle uudelle opille.

Keskityin koulutöihin. Kolmannella vuosikurssilla pääsin perehtymään mm. perinteisiin maalaustekniikoihin, kerrosmaalaukseen, sekä asetelma- ja muotokuvamaalaukseen Petri Rummukaisen ja Hannele Rosenbröijerin opastuksella. Havainnosta maalaaminen oli aluksi työlästä, mutta lopulta äärimmäisen palkitsevaa ja herkullista. Keskittymiskykeni oli selkeästi parantunut ja koin ympäristön tutkimisen mielenkiintoisena. Näin mahdollisuuden kehittää maalaustekniikkaani pidemmälle. Omakuvan maalaaminen peilin kautta haastoi täysin uudella tavalla kehittämään omaa hahmotuskykyä ja taitoa nähdä värejä ja muotoja etenkin ihossa. Tämän myötä myös ihmisistä on tullut maalausrakenteellisesti kiinnostavia tutkimuksen kohteita. Yhtenä kurssityönä kopioin John William Waterhousen maalauksen *The Soul of the Rose*. Ihastuin maalauksen herkkyyteen, jonka olin itsessäni peittänyt vuosien varrella. Tunsin oman herkkyyteni heräävän uudelleen ja annoin sen hiljalleen nousta pintaan. Maalauksen kannustamana, kykenin hyväksymään herkün pienen lapsen sisälläni. Sanonta ”Pitää kuin kukkaa kämmenellä” kulminoitui tässä yhteydessä myötätuntoon itseä kohtaan ja

lupaukseksi pitää omasta pienestä sisäisestä lapsesta hyvää huolta. Ja luvata olla hylkäämättä häntä enää. Löysin tien takaisin luontoni luokse.

Vointini parantuessa ja löydettyäni uuden suunnan taiteen suhteen, kykenin vihdoinkin haaveilemaan omista teoksista. Teoksia tupsahteli keveiden ajatusten siivittämänä tuomaan iloa itselle ja muille. Dokumentaarisen piirtämisen kurssi innoitti minua tallettamaan ympäristöäni ja näkemääni jälleen paperille. Aloin kiinnostua ajasta ennen kameraa ja tavasta tutkia luontoa piirtäen. Keskityn asioihin, jotka tuovat itselle iloa.

KESÄ2020: Pääsin työharjoittelussani toteuttamaan ideoitani ja uusia mieltymyksiäni taiteen keinoin. Maalasin Porissa sijaitsevia piilossa olevia luontomaisemia kaupunkilaisten iloksi keskustan sähkökaappeihin. Tästä sain valtavasti varmistusta hedelmällisen suunnan löytymisestä. Saatuaani vanhaan elämäni etäisyyttä ja ymmärtäessäni paremmin matkaani tähän pisteeseen, osaan arvostaa kulkemaani elämänpolkua paremmin. Vanha elämä näyttäytyy pelottavana osana itseä. Mielessäni pyörii öinen metsämaisema, joka kuvastaa aikaani pimeydessä. Maiseman kautta alan hiljalleen hyväksymään itseä turmelevan menneisyyteni. Maisemasta tulee turvallinen alue tutkia menneisyydessä esiin nousseita omia pimeitä puoliaan.

SYKSY2020-2021: Löytöretkellinen ote luonnossa kulkemiseen ja kuvantamiseen. Suurena kiinnostuksen kohteena ovat vanhat luonto-oppaat. Kaipuu omasta tilasta luonnon keskellä herää. Mieleepi piirtyy kuva mummonmökistä, jonka näen siintävän omassa rauhallisessa tulevaisuudessa. Oloni ei ole pitkään aikaan ollut näin kevyt ja ehyt. Olen onnellinen tässä, tällaisena.

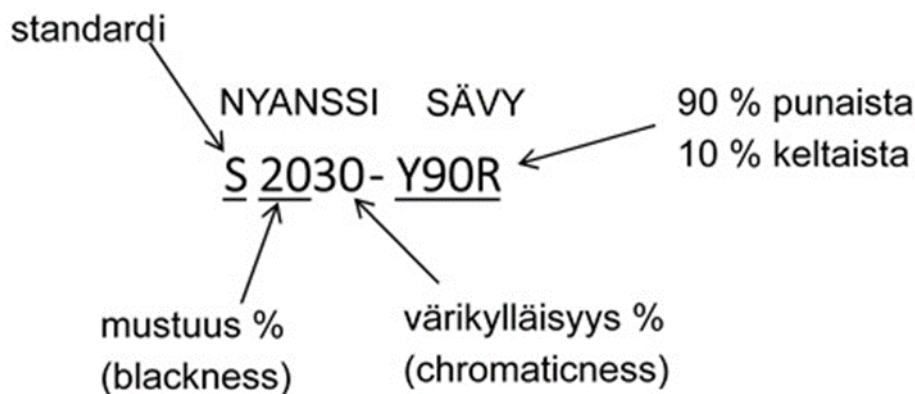
5 TAITEELLINEN OSUUS OPINNÄYTETYÖSTÄ

Halusin haastaa itseni dokumentoimaan omia mieleeni tiivistyneitä turvapaikkoja ja mieleen tallentuneita seikkailumaisemia. Konkretisoida maailmoja, missä on itsellä hyvä olla. Taiteellisen työskentelyn tuloksena syntyi teoskokonaisuus *Takas luontoon; Kuinka palautua elämän kolhuista*.

5.1 Materiaalivalinnat

Maalien suhteen oli helppo valinta, kun olin tutustunut kesällä 2020 Teknoksen Futura Aqua -maalien eri kiiltoasteisiin; uretaani-alkydi-pohjaisiin kalustemaaleihin. Koen toki, että öljymaaleilla saattaisi olla helpompi saada aikaan haluamaani jälkeä, mutta olen jokseenkin herkistynyt niille, ja sen kestävyys ei ole niin hyvä tämänlaisissa projekteissa. Totuin kesän projektien aikana käyttämään Futura Aqua maaleja, löysin silloin oikeanlaiset värisävyt maisemamaalausta varten ja tulevaisuudessa haluan kehittää omaa tekniikkaa tämän maalin parissa niiden monipuolisuuden ja säänkestävyyden vuoksi.

Maalit sävytettiin NCS-kartasta poimitun värin mukaan maalikaupassa (VäriPori). Oman haasteensa sävytyksessä toi se, ettei rakennuspuolen maalikaupassa ole maalaustaiteen kannalta ajateltu perusvärejä, vaan ne piti itse löytää. Oikean sävyn löytäminen tapahtui kokeilun ja värikartan tutkimisen kautta. Otin selvää, miten NCS-kartan värikoodien logiikka toimii, mikä helpotti huomattavasti oikean sävyn löytämisessä. Tavoittelin mahdollisimman värikylläisiä perusvärejä, joista voi sekoittaa maisemille tyypillisiä värisävyjä; kadmiumin keltainen, azoran keltainen, kadmiumin punainen, koboltin sininen, ultramariini, umbra, valkoinen. Näiden lisäksi hankin myös purppuranpunaisen maalin *Toinen yö metsässä* maalausta varten.

NCS-kartta on kansainvälinen värikartta, jonka mukaan maaleja voi sävyttää. Toki maalin koostumus (esim. öljy- vai muovipohjainen) vaikuttaa sävytyksen lopputulokseen, ainakin öljymaalilla on tapana kellastua. NCS-kartan sävykoodien logiikka toimii seuraavalla tavalla: Otetaan esimerkkinä yllä kuvassa oleva sävy: S 2030-Y90R. Koodin ensimmäinen osa (2030) kuvaa sävyn värikylläisyyttä ja tummuutta. Toinen osa koodista (Y90R) kuvaa väripigmenttien suhdetta; Y (yellow) kertoo, että sävyssä on keltaista, 90R (red) kuvaa, että 90 % sävystä on punaista. Eli toisin sanoen värisävyssä on 10 % keltaista ja 90 % punaista. Jos tämän koodin lopussa olisi pelkkä R (2030-R) olisi sävyssä vain punaista pigmenttiä. (Teknos, 2021)

Lopputyössäni suoraan seinälle maalaaminen olisi ollut ihanne tilanne, mutta haastava gallerianäkökulmasta. Cotton duck (puuvillainen maalauspohjakangas) kävi myös mielessä, sillä se on helposti rullattava, ja käy siten myös isoon maalaukseen. Tässä vastaan taas tuli sen huokoinen strukturoitu pinta, mikä ei ollut niin mukava kuin sileä pinta, johon itse olin tottunut. Täten vaneri, erityisesti koivuvaneri sen kestävyysvuoksi, oli tässä tilanteessa oivallinen ratkaisu. Lisäksi koivuvaneri on hyvin monipuolinen työstettävä. Muotoa on helppo muokata sahaamalla ja se säilyttää muotonsa itsestään, ilman tukirakenteita.

Maalaukset toimivat ikään kuin ikkunoina turvapaikoihini ja muistelmiin. Mieleen piirtyneiden muistijälkien muoto on häilyvä. Rajaa on vaikea määritellä. Siksi taiteellisessa opinnäytetyössäni maalaukset on leikattu pilvimäiseen muotoon. Itse levyt leikkasin muotoonsa pistosahalla vanhempieni autotallissa.

5.2 Ajatuksia matkan varrelta

Huomasin mielenkiintoisen seikan luonnostellessani omia turvapaikkoja; maisemat muuttuivat sitä mukaa, kun niitä konkretisoi. Tietyt piirteet maisemasta katosivat työstettäessä ja toisenlaiset piirteet taas korostuivat. Huomasin, miten vaikeaa on oikeasti hahmotella sisäisiä näkyjä siten, kun ne ilmentyvät itselle. Tätä taitoa on selkeästi kehitettävä, jotta voisin jonain päivänä kuvantaa realistisesti sitä, mitä sisälläni näen.

On vaikea määrittää, mitkä asiat maisemassa tekee siitä niin turvallisen ja rauhoittavan. Mikä on tärkeä osa tätä turvapaikkaa ja mikä epäoleellista? Minkä maalaa ja minkä jättää maalaamatta? Värimaailma on suuressa osassa maisemaa ja esimerkiksi tumma, purppuransävyinen *Toinen yö metsässä* maalaus pitää sisällään syvempiä aspekteja kuin muut näistä maisemista. Se ilmentää itselle mielen syvyyksistä, alitajunnasta, löydettyjä pelottaviakin asioita. Maisema on ollut mielessäni keväästä 2020 asti, mutta en ole kokenut sitä silloin tärkeäksi. Työskentelyn aikana siitä taas muodostui yksi turvapaikoistani. Pimeys ei näyttäydykään enää uhkaavana. Tämä kyseinen turvapaikka on mielessäni kaikista tuorein.

Korona-aikana on ollut erityisen vaikeaa pitää itse yllä rakennetta, jonka normaalitilanteessa koulu olisi luonut. Vaikka tämän alan opinnot ovat melko itsenäisiä, on silti outoa, ettei kouluun tarvinnut mennä. Alustavasti tuntuu kuin joka päivä olisi lomapäivä.

6 PROJEKTIT

6.1 Porin Kaupunki/Puistotoimi

Kesä 2020

Päädyin Porin puistotoimelle (nykyinen INFRA) harjoitteluun kesä- ja elokuun ajaksi. Kesätyöpaikkana Porin puistotoimi oli entuudestaan tuttu, kun kesällä 2016 pääsin maalaamaan Kirjurinluodon rannalla sijaitsevat wc-tilojen sisäseinät. Opiskelin tuolloin pintakäsittelyä Porin Winnovassa, Tällöin sain myös vapaat kädet suunnitella ja toteuttaa visioni tilojen seiniin. Palaute työstäni oli hyvää, ja he lupasivat ottaa minut harjoitteluun, mikäli taidekouluun pääsen. Näin kävi ja hain harjoitteluun kesälle 2020.

Harjoitteluni alkoi projektin kartoittamisella, lupien varmistamisella, sekä materiaalien keräämisellä. Luonnostelin ensimmäisen viikon sähkökaappeihin tulevia maalauksia, tapasin erilaisia tahoja kuten Porin brändäyksen ja Pori Energian väkeä. Harjoitteluni oli osa EU:n rahoittamaa elävöittämishanketta.

Itseä oli tällöin alkanut vahvasti kiinnostaa luonnon kuvaaminen ja luonnon romanti-soiminen. Olen alkanut omassa elämässäni ymmärtämään, miten tärkeää on pysyä yhteydessä Äitimaan kanssa. Luonnossa on hyvä olla. Tätä oivallusta halusin hyödyntää projektissa. Tämän lisäksi halusin tuoda esille sen, miten paljon kotikaupungissani Porissa on luontonähtävyyksiä, ja ihan kulkureittien varrella. Ikuistin pieniä paratiiseja, jotka ovat piilossa, mutta silti tunnistettavissa, jos Pori on tuttu paikka. Näistä syntyi teoskokonaisuus; *Kätkeytyjä porilaisia maisemia*. Teoksia varten kävin tutkimassa, luonnostelemassa ja valokuvamassa erilaisia maisemia lähellä Porin keskustaa, lähinnä Hanhiluodossa, Hevosluodossa, Liljanluodolla ja muualla Kirjurinluodon ympäristössä. Käytin myös vanhempia edellisenä kesänä kuvaamiani valokuvia luonnostelussa. Sain vapaat kädet toteuttaa ideaani ja maisemiani määrättyihin sähkökaappeihin. Toivon teoksieni kannustavan ihmisiä tutkimaan lähiympäristöään tarkemmin. Nurkan takaa voi löytyä arjen keskelle pieni paratiisi.

Tämän projektin aikana tutustuin edellä mainittuun NCS-värikarttaan ja Teknoksen Futura Aqua kalustemaaleihin. Maalien valitsemisessa auttoivat Väri-Porin

asiantuntevat myyjät. Harjoittelun aikana ehdin maalata kuusi sähkökaappia Porin keskustan tuntumasta. Joka maiseman jälkeen huomasin kehitystä, mikä innosti jatkamaan maisemien parissa. Elokuun lopulla yksi kaapeista jäi osittain kesken säiden muuttuessa sateisiksi, jolloin maali ei ehtinyt kuivua tarpeeksi.

Huomasin muille työskentelyn sujuvan paremmin kuin itselle työskentelyn. Tarkoitan tässä nyt sitä, että kun ympärilläni on ulkopuolisen tahon valmiiksi organisoima rakenne, tietty etenemisaikataulu ja selkeä työaika, johon tauotkin on ajoitettu, kykenen työskentelemään haluttuun tahtiin ja saamaan aikaan tuloksia. Myös se seikka, että ympärilläni kulkee ihmisiä ja olen tavallaan jatkuvan katseen alla, auttoi minua keskittymään paremmin työn tekoon. Tämä huomio on ollut itselle hyvin tärkeä, sillä ymmärrän nyt tarvitsevani jonkun tahon vahtimaan työn edistymistä. Oli se sitten työnantaja, työskentelyporukka tai live-videon takana oleva katsojakunta.

Viime kesänä maisemien maalaaminen oli vielä suhteellisen uusi aihe omassa taiteellisessa työskentelyssä, joten olin epävarma, miten yleisö tulee ottamaan vastaan minut ja teokseni. Palaute on kuitenkin ollut erityisen hyvää ja kannustavaa. Ohikulkijoilta sain kiitosta hyvästä työstä ja puiston piristämisestä. Oli kiva muutaman kerran kuulla ohikulkijoilta, että ”Hei tiedän ton paikan!” Tiesin silloin onnistuneeni valitsemaan tunnistettavan, mutta tarpeeksi piilossa olevan maiseman.

Sähkökaappimaalaukset saivat huomiota Satakunnan Kansan etusivulla. Harjoittelustani oli juttua koko aukeaman verran, mikä tuntui itsestä valtavalta saavutukselta. Samoin Yle ja RadioPori tekivät haastattelun työstäni. Julkisuus ylipäättään on ollut itselle ristiriitainen käsite. Olen pelännyt nimeni ja kasvojeni leviämistä maailmalle. Tajusin ettei se niin kummoista olekaan, ihmisiähän kaikki tässä vain olemme. Ohikulkijoista osa oli kiinnostuneita ostamaan ja tilaamaan taidettani. Oman nimen leviäminen sosiaaliseen mediaan ja uutisiin oli suuri apu urani alkuun. Julkisuus auttoi saamaan myös muita tilaustöitä, kuten seinämaalausprojektin Ulvilan uuteen hoivakoti Hoivattareen. Tästä lisää seuraavassa kappaleessa.

6.2 Sote-Hotellit Oy, Hoivakoti Hoivatar, Ulvila

Syksy 2020

Vanha tammi ja muut koristemaalaukset:

Hoivakodin johtaja oli nähnyt Satakunnan Kansassa jutun harjoittelustani ja otti minuun yhteyttä. Hän ehdotti minulle uutta projektia tulevaan hoivakotiin. Toiveena oli saada samalla tyyllillä hoivakodin seinään luontomaisemaa. Teosta toivottiin ruokailutilan tyhjiin kuusimetriseen seinäpintaan. Kyseessä on tähän asti suurikokoisin maalaamani teos. Ideoimme yhdessä ostajan kanssa kuva-aihetta, mitä maisemassa tulisi olla ja siitä kumpuavaa tunnelmaa. Asiakkaan toiveena oli ihana, rauhoittava maalaismaisema, taustalla järveä ja eläimiä.

Mieleissäni oli tällöin tuoreena Paavolan tammi, jonka luona vierailin heinäkuussa 2020. Koin tammen alla taianomaisen hiljaisen hetken, jota en ollut koskaan ennen kokenut. Paavolan tammen on arvioitu olevan jopa 250–400-vuotias. Mitä kaikkea hänellä olisikaan kerrottavaa. Mielestäni tämä, tai joku muu vanha tammi, sopi mainiosti iäkkäiden ihmisten pariin hoivakotiin. Iso Tammi on toiminut muun muassa suomalaisugrilaisessa kansanuskossa maailmanpuuna, kuvaten siten myös elämäinkiertoa, sukujuuria ja perimätietoa. (Matilainen, 2018) (Ranta, 2016)

Maalasin samoilla maaleilla (Teknoksen Futura Aqua), mutta eri kiiltoasteisella maalilla. Puistotoimella käyttämäni maali oli kiiltoasteeltaan kiiltävää (80), tässä seinämaalauksessa käyttämäni maali oli puolihimmeää (40). Kiiltävä maali sopi paremmin ulkona toteutettaviin teoksiin, sillä kiiltävämmän pinnan ansiosta, se hylkii hieman paremmin likaa. Tosin maalaustyylillä vaikuttaa asiaan myös. Maali jää tällöin kiiltävämmäksi mitä vähemmän aikaa sitä työstää maalattavalla pinnalla. Oikeaoppisesti pintakäsittelyn näkökulmasta ihanteellinen maalaustapa olisi levittää maali maalattavalle pinnalle tasaisesti ja jättää se rauhaan. Oma maalaustyylini taas hyödyntää maalin koko kuivumisaikaa. Ohennan maalia myös vedellä, jolloin kuivumisaika saattaa pidentyä, riippuen toki myös säästä, lämpötilasta ja ilmankosteudesta.

En ollut koskaan ennen maalannut näin suuressa mittakaavassa, enkä näin nopealla aikataululla. Aloittaessa mietitytti, mihin olen ryhtynyt, mitä jos pilaan seinän kokonaan. Ensimmäisten hahmotteluiden jälkeen itseluottamukseni palasi. Tuntui

vapauttavalta maalata niin isolle alueelle. Maalaamisesta tuli hyvin kehollista. Kunollinen luonnos tilasta auttoi hahmottamaan mittasuhteita, ja näin elementtien sijoittelu todelliseen kokoonsa sujui kivuttomasti. Koska maalattava maisema oli kuvitteellinen, hyödynsin Pinterestin valtavaa kuvapalvelua selvittääkseni mahdollisia valovarjosijoittelua, sekä värimaailmaa. Itse tammen maalaamisessa hyödynsin reissulta otettuja kuvia.

Projektista uutisoitiin Ulvilan Seudussa ja Satakunnan Viikossa. Asiakkaat kuvailivat lopullista teosta kuin porttina toiseen maailmaan. Lopputulokseen oltiin erittäin tyytyväisiä, mikä teki minut iloiseksi. Ylitin itseni ja onnistuminen innosti jatkamaan seinämaalauksien parissa. Tähtäimessä on lisää tällaisia projekteja. Toivon joskus voivani elättää itseni taiteella, mahdollisesti juuri seinämaalauksilla.

7 YHTEENVETO JA LOPPUPÄÄTELMÄT

Olen miettinyt, miten se olisi taiteilijuuteeni vaikuttanut, jos en olisi koskaan kokenut omaa kipuiluvaihetta? Minkälaista taiteeni olisi tänä päivänä ja menneisyydessä? Tai olisinko koskaan päässyt maalaamaan mainittuihin projekteihin, jos en olisi ennen taidekoulutusta suorittanut pintakäsittelijän perustutkintoa ammattikoulussa? Olen hyvin kiitollinen siitä, mihin tämä elämänpolkuni on tähän asti johtanut. Kivuliaista ja raa-oista ajoista muovautui lopulta jotain kaunista ja herkkää. Kaoottisesta syntyi jotain organisoivaa. Menneisyys vaikuttaa väistämättä tavalla tai toisella tähän hetkeen, mutta olemme muutakin kuin menneisyytemme summa. Elämänasenne ja maailmankuva määrittää sen, miten asioihin lopulta suhtautuu ja miten tapahtumankaaren itselleen selittää. Koen olevani etuoikeutettu asuessani Suomessa, apua saa kuka tahansa, tilanteesta riippumatta. Hakeudun silti edelleen metsään purkamaan omia ajatuksia ja tunteuksia. Suhde luontoon on suhde itseen; mitä sisällä tuntee, sen ulos heijastaa.

On ollut haastavaa tuoda julki menneisyydestäni poikkeavia teoksia. Vaikeaa on ollut hyväksyä herkkyyteni ja luottaa siihen. Aiheeni ovat vaihtuneet radikaalisesti, mutta koen sen olleen hyvää kasvua omalla taiteellisella polullani. Luonnossa oleminen on rauhoittanut sisintäni ja toivon, että muutkin ihmiset löytäisivät lohtua, turvaa ja rauhaa luonnon helmasta.

Vaikka uudessa julkisessa tilassa työskentely aluksi onkin jännittävää, on pidettävä mielessä itselle sen tuoma arjen rakenteellisuus. On helppoa nyt nähdä, mihin oman työskentelyni tulevaisuudessa tulen suuntaamaan. Verkostoitumisenkin kannalta hakeutuminen julkisiin tiloihin maalaamaan voi olla erittäin hedelmällistä. Ympäristön tallentaminen maalauksen keinoin innostaa itseäni, joten tänä kesänä suuntaan maalaustelineeni luonnon ja ihmisten äärelle.

LÄHTEET

kirjallisuus:

Eliade, M. (1949). Ikuisen paluun myytti, kosmos ja historia (uudistettu painos). Loki-kirjat.

Hansen, A. (2016). Aivovoimaa, näin vahvistat aivojasi liikunnalla (kolmas painos). Atena.

Huttunen, M. (2005). Värit pintaa syvemmältä. Werner Söderström Osakeyhtiö.

Rihlama, S. (1990). Värit ja valot sisätiloissa, Käytännön väripsykologiaa. TMI Seppo Rihlama.

painamattomat lähteet:

Art Renewal Center. (2021). John William Waterhouse. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://www.artrenewal.org/artists/john-william-waterhouse/79>

Barrett, L. (23.5.2017). Interview with Adrian Cox. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://beinart.org/blogs/articles/interview-with-adrian-cox>

Britannica. (13.12.2012). Pre-Raphaelic Brotherhood. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://www.britannica.com/art/Pre-Raphaelite-Brotherhood>

Cox, A. (2016). *Veiled Healer Lamenting the Summer*. [maalaus]. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://beinart.org/blogs/articles/interview-with-adrian-cox>

Cox, A. (n.d.) Taiteilijan kotisivut, Statement & Bio. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://www.adriancoxart.com/statement--bio.html>

Matilainen, V. (31.1.2018). Satukirjamainen Paavolan tammi nousi nettijulkikseksi. Yle, Elävä Arkisto. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/01/31/satukirjamainen-paavolan-tammi-nousi-nettijulkikseksi>

Ranta, R. (20.6.2016). Mytologia: Myyttinen tammi. Yle, Elävä Arkisto. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/06/20/mytologia-myyttinen-tammi>

Ross, B. (1994). *The Joy of Painting*. (Season 31 Episode 13). [kuvankaappaus televisio-ohjelmasta]. PBS. Alkuperäinen lähetys 17.5.1994. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://www.grunge.com/162295/the-most-impressive-bob-ross-paintings-and-episodes/>

Spradlin, S. (3.12.2011). Bob Ross: The Happy Painter [dokumentti]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=MCwGOMloBPk>

Teknos. (2021). NCS-värijärjestelmä. Haettu 25.5. osoitteesta <https://www.teknos.com/fi-FI/ammattilaisille/varit/ncs/>

Waterhouse, J. W. (1908). *The Soul of the Rose*. [maalaus]. yksityinen kokoelma. Haettu 25.5.2021 osoitteesta https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c4/John_William_Waterhouse_-_The_Soul_of_the_Rose%2C_1903.jpg

WikiArt, Visual Art Encyclopedia. (n.d.) John William Waterhouse. Haettu 25.5.2021 osoitteesta <https://www.wikiart.org/en/john-william-waterhouse>

